

Kazanie Biskupa Gliwickiego wygłoszone w kościele katedralnym w Uroczystość Świętej Bożej Rodzicielki (Nowy Rok 1999)

Poszanowanie praw człowieka warunkiem pokoju.

U progu Nowego Roku obdarowujemy się serdecznymi życzeniami. Jako ludzie wierzący życzymy sobie opieki Bożej w życiu osobistym i rodzinnym, zdrowia, pomyślności i spokoju.

I. Życzenia ze słowa Bożego.

1. Tak ujęte życzenia mają swoje źródło w czytanim przed chwilą słowie Bożym. Bóg chce człowiekowi błogosławić i o takie błogosławieństwo dla człowieka mamy się zwracać do Boga. Jak to pięknie wyrażają te życzenia słowa z pierwszego czytania:

„Niech cię Pan błogosławi i strzeże. Niech Pan rozpromieni oblicze swe nad tobą, niech cię obdarzy swą łaską. Niech zwróci ku Tobie swoje oblicze i niech cię obdarzy pokojem”.

Czy mogą być piękniejsze życzenia noworoczne nad te ze słowa Bożego? Bóg błogosławiąc okazuje miłość człowiekowi. Kierując do Boga prośbę o takie życzenia dla bliźniego chcemy, by Bóg strzegł człowieka i obdarzył go pokojem.

2. Św. Paweł w drugim czytaniu rozwija niejako myśl o strzeżeniu - ochronie człowieka. Człowiek nie może być traktowany jak niewolnik, a więc bez praw. Woła św. Paweł: zbratani z Chrystusem jesteście synami, córkami Bożymi, „A zatem nie jesteście niewolnikami”. Tej godności człowieka przyszedł bronić właśnie Syn Boży - Emmanuel; Bóg chce być z człowiekiem. I właśnie w Ewangelii dzisiejszej słyszeliśmy, że Emmanuelowi nadani imię Jezus, co oznacza „Bóg pomaga” człowiekowi. Jezus Chrystus przyszedł ratować, wspomagać człowieka. W swoich ziemskich spotkaniach błogosławił człowiekowi, rozpromieniał jego oblicze, uzdrawiał, chronił, bronił przed kamieniowaniem grzesznego człowieka, był stróżem godności człowieka.

II. Droga Kościoła jest człowiek.

1. Tę misję zlecił potem Chrystus apostołom, uczniom, Kościołowi na kolejne następujące po sobie wieki. Przypomniat tę prawdę ostatni Sobór, zwłaszcza w dokumencie „O Kościele w świecie współczesnym”. To właśnie człowiek jest drogą Kościoła. Misją Kościoła, a w tym i każdego człowieka Kościoła jest służba człowiekowi. Jego zadaniem jest bronić godności człowieka, każdego człowieka. Każdy bowiem człowiek, nie tylko wierzący jest obrazem stwarzającego go Boga i każdy człowiek został odkupiony przez Jezusa Chrystusa. Nie da się tej troski o człowieka inaczej odnieść do człowieka wierzącego, a inaczej do niewierzącego. Pragnienie dobra człowieka, chronienie jego praw, godności, miłości, pokoju jest przecież wspólne dla człowieka wierzącego i niewierzącego. Dlatego Kościół ma prawo „mieszać się” w sprawy człowieka, mówić o obronie jego praw, wskazywać na to co czy kto go degraduje, poniża. Co więcej, jest to podstawowy obowiązek Kościoła. Sensem istnienia Kościoła jest bycie przy człowieku.

2. Nie może nas dziwić, że w dzień Nowego Roku, w uroczystość Rodzicielki Maryi, która daje Synowi Bożemu „ludzkie oblicze” obchodzony jest Światowy Dzień Pokoju, a którego myślą przewodnią jest obrona człowieka. Jest to już kolejny XXXII Światowy Dzień Pokoju. Również w tym roku Jan Paweł II kieruje do wszystkich ludzi dobrej woli swoje Orędzie Noworoczne, w którego centrum jest troska o człowieka, o poszanowanie praw człowieka i to

każdego na całej ziemi. W samym tytule Orędzia Noworocznego stwierdza: „Poszanowanie praw człowieka warunkiem prawdziwego pokoju”. Ojciec św. zauważa i przypomina, że „współczesna historia ukazała w sposób tragiczny niebezpieczeństwa jakie się pojawiają, gdy prawda o ludzkiej godności zostaje zapomniana”. A przecież „uznanie przyrodzonej godności oraz równych i niezbywalnych praw wszystkich członków rodziny ludzkiej stanowi podstawę wolności, sprawiedliwości i pokoju na świecie. Są to prawa, których Powszechna Deklaracja Praw Człowieka (50 rocznica jej uchwalenia) nie nadaje, ale uznaje ich istnienie... Są one bowiem wpisane w istotę ludzkiej osoby i jej godności” (n. 3). Dlatego Ojciec św. wskazuje i omawia święte i nienaruszalne prawo do życia (n. 4). Ponadto mówi o obronie nienaruszalnego prawa do wolności religijnej. Zaznacza, że prawo to domaga się nawet uznania wolnej decyzji człowieka o zmianie religii, jeśli nakazuje mu to jego sumienie. Stąd nie wolno nikogo nakłaniać siłą do przyjęcia określonej religii bez względu na okoliczności i motywacje (n. 5).

Pół wieku minęło od zakończenia ostatniej wojny światowej, a jedną z większych bolączek, także na naszym kontynencie to dramatyczna forma dyskryminacji odbierająca grupom etnicznym i mniejszościom narodowym prawa do istnienia w odrębnych społecznościach (n. 7). Ojciec św. stawia pytanie: „Czy można milczeć w obliczu tak poważnych przestępstw przeciw ludzkości? (n. 7).

By bronić praw człowieka, jego godności, trzeba razem podnosić głos - woła Ojciec św. Jan Paweł II, tam gdzie chodzi o prawa człowieka, to nie uznaje pustych ukłonów dyplomatycznych. Mówi jasno mimo, że niektórym wielkim tego świata to nie odpowiada. Mówił o tym w Orędziu Świąt Bożego Narodzenia, a także w niedzielę św. Rodziny. Tylko poszanowanie praw człowieka daje gwarancję zaistnienia prawdziwego pokoju.

3. Z okazji XX-lecia pontyfikatu Jana Pawła II różni dziennikarze umieszczali na łamach swoich pism znamienne tytuły, chcąc zaakcentować niektóre myśli przewodnie Jego posługi. Oto np. „Obchodzi go człowiek”, „Szuka człowieka”, „Obrońca człowieka”, „Spragniony spotkań z człowiekiem”, „CZŁOWIEK z człowiekiem”.

Chcemy dziś w sposób szczególny wesprzeć Ojca św. w Jego bojowaniu o prawa człowieka. Prosić jednak chcemy Boga, by błogosławił takim poczynaniom, strzegł przez ludzi dobrej woli godności i praw człowieka, aby przez to przygotować fundamenty prawdziwego pokoju. W to noworoczne błagalne wołanie do Boga chcemy włączyć i prośby w intencji Ojca św., Jego apostołskiej pielgrzymki do naszego kraju w tym i do naszej diecezji! Niech Bóg udzieli i nam swojego błogosławieństwa na dobre przygotowanie się i owocne spotkanie z Ojcem św. Na Ziemi Gliwickiej. Niech i nas Pan strzeże, darzy swą troską i pokojem. Amen.